

Alaprajz

Tört kagyló

A fény, az EU
és Pálffy gróf

Egy kis optimizmus...

Téma: iroda

Irodaházak
és a legjobb válaszok

Tanulságok háza

Szenárió-építészet

Van benne spiritusz

5

15. évfolyam
2008. szeptember-október
Ára: 845 Ft
HU ISSN 1417-6939

A fény, az EU és Pálffy gróf

EBESZ-székház, Bécs

Miközben idehaza a patinás kormányzati épületeket modern hivatalok céljára alkalmatlannak tartják, és ezért új épületekbe akarták költöztetni a minisztériumokat, Bécsben a kétszáz éves Pálffy-palotát alkalmassá tették erre.

Csanády Pál

Pálffy-kastély sokfelé áll, állt idehaza is, elég csak Göncre vagy Pölöskére utalni, a Felvidéken pedig szinte hemzsegnek (Bajmóc, Kislúcs, Kis-magyar, Magyargurab, Malacka, Pozsony, Vöröskő), de a Pálffyoknak Bécsben is volt egy fészük. Ami nem csoda: a Pálffyok szerteágazó családja a palota építése (1811) idején rend-

kívül befolyásos volt, a magyar történelemben számos nádor és országbíró beírta nevét. A palotát egy bizonyos Pálffy János gróf építtette, aki azonban nem azonos sem a Rákóczi ellen küzdő tábornaggal, sem a századfordulós mecénás-műgyűjtővel – sajnos a palota megépítésén kívül más jeles tetteről nem találtam adatot. Talán a Pálffy-huszároknak vezetője volt, talán nem, de az biztos, hogy ezt a háromszintes, háromudvaros palotát ő építtette tíz, feltehetően a 15. századból származó ház helyén. A két bejá-

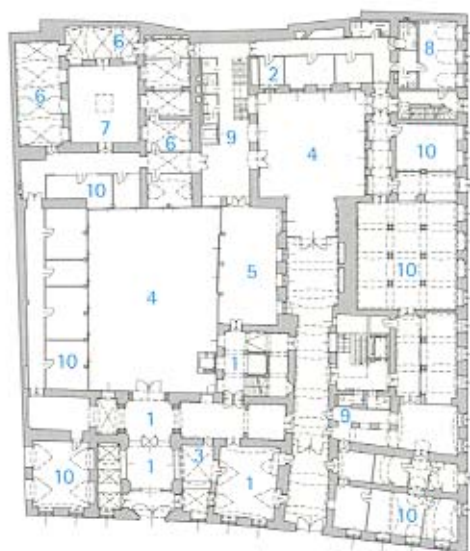
2

rattal és három udvarral is rendelkező saroképület 1922-ig volt a család tulajdonában – egyébként tíz festmény innen került a Nemzeti Múzeumba az akkori (műgyűjtő-mecénás) Pálffy János adományaként. Ekkor az épület egy bank, az Anglo-Österreichische székhelye lett, és ennek igényei szerint „modernizálták”. 1948-ban góromba átépítés következett: ötszintes irattárat építettek a nagyudvarba, ezzel az épület jelentős részén megszüntetve a természetes világítást, majd ötven év nyugalom következett.

Az Ablinger, Vedral és Társa iroda 1996-ban kezdte el az épület átalakításával nemzetközi sajtóközpont tervezését az épületbe, de 2000-ben a megbízó leállította a tervezést. Ezután különböző verziók következtek, majd 2002-ben készült el az itt bemutatott EBESZ-székház (Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet – OSCE) tervei. Az irodának egyébiránt nem ez az első állami meghízása, Ablinger 1986-ban még építészhall-

Földszinti alaprajz

1. Előtér
2. Ruhatár
3. Porta
4. Udvar
5. Kévező
6. Raktár/gépészet
7. Számítástechnika
8. Hulladék
9. Mosdó
10. Iroda

1. Az 1811-ben épült palota kívülről egyszerű, helyreállított műemléknek tánik
2. A nagy belső udvar már modern irodaházat mutat – de a szélén az oszlopok mutatják: nem lett a ház "kibelezve"
3. Régi és új elegáns találkozása a közepes udvarban
4. A nagyudvar lényeges eleme a kert
5. Az irodákból kitekintve nem is venni észre, hogy egy közel kétszáz éves épületben vagyunk – itt a hatvan éve elveszett karakter helyett új alakult

gatóként kezdett professzora mellett a kancellária könyvtárának tervein dolgozni. Nem egy „síma” műemléki rekonstrukcióról van szó, a tervezők túlmentek az újjáépítés Velencei Chartás fel fogásán, világos és használható épületet akartak: „A régi épületek idővel használhatatlan labirintusokká válnak. Az emberek elhagyják, és galambok költöznek be. Ha a tulajdonos nem lép, a ház szörnyű pusztulásnak indul. Ha azonban az épület jövője biztosított, és tudható, kik fogják használni, a megfelelő tájolás és a napfény az újjáépítés legfőbb tényezői.

A szanálásnak a gyógyításhoz van köze (vő: szanitéc, szanatórium – Cs.P.), a megújító gyógyításhoz. A jó renoválás újjáéleszti az épületet tiszteletben tartva a meglévőt, beavatkozva, ahol szükséges és új fényrel töltve meg az épületet.” Ennek jegyében elsősorban a nagyudvarból bontották ki az utólag beépített irattárat, és korszerű üveghomlokzattal

körítették az újra létrejövő főudvart. Itt a falak tagozatai nem voltak meg, ezért döntöttek úgy, hogy a faltetek megőrzése nem ér annyit, hogy a környező terek sötétek, levegőtlenek maradjanak. Az udvar így egységes, modern, ugyanakkor a környező terekből izgalmas, kontrasztos látványok nyílnak. Hasonló, de kisebb mértékű átalakítás történt a közepes udvaron is. Világos, üvegtorlatos új lépcsőházak is létrejöttek, valamint tágas tetőtér teszi derűssé az enteriőrt, amit a modern bútorzat jól egészít ki. Teljes helyreállításra kerültek ugyanakkor az utcai front reprezentatív terei, ennek köszönhetően a létrejövő irodaegyüttes egyszerre korszerű és patinásan elegáns.

Érdekes átmenet jött létre ezzel a megoldással a kulissza-átépítés és a teljes helyreállítás között, egy olyan kompromisszum, amely a mai kor követelményeinek megfelel – legalábbis a Lajtától nyugatra. Talán itthon is követhető lenne ez a példa?!

5

Építész: Gerlinde Pöttinger (Ablinger, Vedral & Partner)

Munkatársak: Johannes Ritzer, Cecilia Bechteler-Najjar, Cristina Dissegna, Irene Prieler, Veronika Schnedl, Uwe Diller, Ruth König, Beatrice Unterberger

Statika: Kollitsch & Stanek

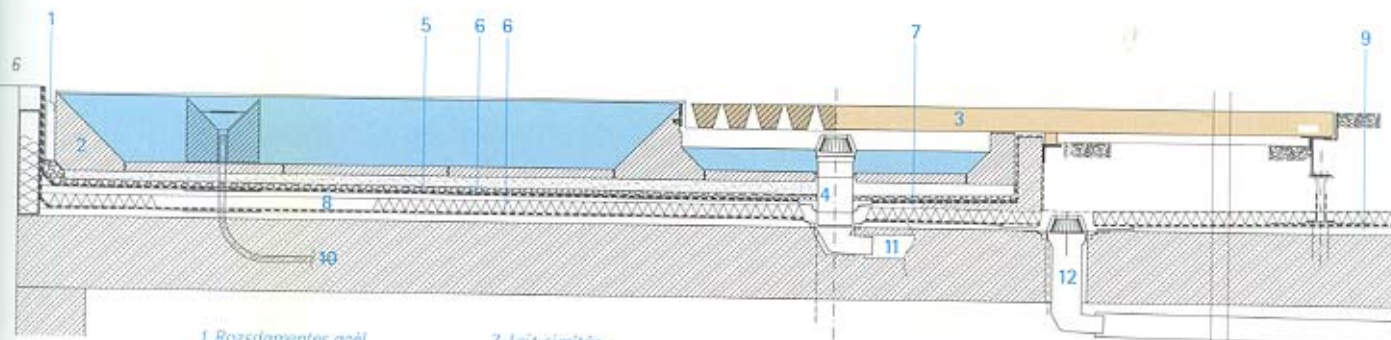
Épületgépészet: TB Ernst

Elektromos tervezés: TB Künzl

Épületfizika: Prause

Tervezői művezetés: Gerhard Schöbel, Markus Lintschinger, Barbara Einheimler

Fotó: Ablinger, Vedral & Partner, Bene

1. Rozsdamentes acél lambfogórés	7. Lejt simítás
2. Természetes kő epoxiragasztással	8. 5 cm Foamlas hőszigetelés
3. Fa járófelület	9. Lejt beton
4. Fűtéssel ellátott túlfolyó	10. Vízbevezetés
5. 1 cm szivárgó	11. Vízvezetés
6. Vízszigetelés	12. Lapostető- és biztonsági vízvezetés

7

1. Beépítésre került tetőtér; kilátás az irodákból a nagyudvarra
2. A korábbi istállóból is irodátér lett
3. A korábbi, zárt lépcsők helyett napfényben úszó, tágas lépcsők készültek
4. A történelmi terem ismét a régi, Pálffy János gróf korabeli szépségükben pompáznak
5. A főudvari kővező előtt a terasz, a víz és a növények is egy síkba kerültek - egy kis alkalmazott minimalizmus
6. A vízfelület csomópontja
7. Esti fények egy európai szervezet székhelyén - egy magyar főrend egykori palotájában